

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10CoCsp/58/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116225604
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2116225604.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobkyne: UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., Želetavská 1525/1, Praha 4 - Michle, Česká republika, IČO: 649 48 242, organizačná zložka UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s, pobočka zahraničnej banky, Šancová 1/A, Bratislava, IČO: 47 251 336, zastúpenej: ALTER IURIS, s.r.o., Tolstého 9, Bratislava, IČO: 36 708 771, proti žalovaným: 1/ Y. V., narodený XX. J. XXXX, trvalý pobyt: D. J. G. O. XXXX/XX, O., 2/ H. V., narodená XX. T. XXXX, trvalý pobyt, D. J. G. O. XXXX/XX, O., o 6.738,79 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 19. júna 2020, č.k. 33Csp/169/2016-146, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti vo veci samej (I.) **p o t v r d z u j e** a v časti o náhrade trov konania (II.) **r u š í a v e c v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu o zaplatenie istiny 2.917,51 eur, úroku z omeškania do 8. júla 2018 vo výške 384,26 eur a úrokov z omeškania 5,05 % ročne zo sumy 2.869,89 eur od 10. júla 2018 do zaplatenia. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté tak, že žalobkyňa má voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 8,24 %. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 369 ods. 1, 2, 3, § 497 ObZ (Obchodný zákonník č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov), § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 9, § 54 ods. 1, § 517 ods. 2 O. z. (Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 1 ods. 2, § 2 písm. g), § 9 ods. 2 písm. f), g), j), k), § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ (zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov ku dňu uzavretia zmluvy), § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu omeškania. Vecne zdôvodnil uzavretou zmluvou o spotrebiteľskom úvere dňa 21. mája 2013, predmetom ktorej bol záväzok banky poskytnúť žalovaným ako dlžníkom spotrebiteľský úver a žalovaní sa zaviazali úver za dohodnutých podmienok vrátiť a zaplatiť úroky a poplatky. Z dôvodu neplatenia úveru došlo k jeho predčasnému zosplatneniu. Súd prvej inštancie dospel k záveru o absencii viacerých obligatórnych obsahových náležitostí zmluvy podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, konkrétne výšky reálne poskytnutého úveru (§ 9 ods. 2 písm. g) ZoSÚ), pretože z úveru podľa zmluvy vo výške 9.344,- eur bol zrazený jednorazový poplatok 1.344,- eur za zaradenie do poistenia schopnosti splácať úver, pričom dlžníci boli povinní uhradiť 84 mesačných splátok vo výške 145,68 eur, t.j. 12.237,12 eur, teda o 2.893,12 eur viac ako poskytnutý úver podľa zmluvy. Uvedenú sumu zmluva uvádza ako celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom, ktorý údaj nie je správny, pretože aj zo zmluvy vyplývajúci poplatok 1.344,- eur za zaradenie do poistenia schopnosti splácať úver, bol jednoznačne nákladom spotrebiteľov spojených s touto úverovou zmluvou. V konaní nebolo preukázané, že by žalovaní ako spotrebiteľia mali možnosť poistenie odmietnuť, pričom dojednanie o poistení je súčasťou formulárovej zmluvy pripravenej vopred

dodávateľom. Skutočná výška celkových nákladov spojených s úverom preto predstavovala 4.237,12 eur. Reálna výška poskytnutého úveru bola 8.000,- eur. Ďalšou absentujúcou obsahovou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ, ktorá náležitosť je zásadnou z hľadiska možnosti spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Tento údaj umožňuje spotrebiteľom v čase čerpania úveru posúdiť a porovnať výhodnosť či nevýhodnosť čerpania úveru. Chýbajúcou obsahovou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere bol aj termín konečnej splatnosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ. Lehota splatnosti bola určená iba stanovením počtu mesiacov, do uplynutia ktorých, od prvého čerpania úveru, má byť úver splatený, čo nemožno považovať za súladné s citovaným ustanovením. V predmetnej zmluve sa tiež neuvádza výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ. Zmluva obsahuje len výšku mesačnej splátky 145,68 eur bez bližšej špecifikácie. Dlužník však musí mať od začiatku prehľad, z akých položiek pozostávali jednotlivé splátky a ako dlho bude úver splácať, čo z jednotlivých splátok predstavuje istinu, úrok ako odmenu a kedy je splatná posledná splátka. Právnym následkom absencie vyššie uvedených obsahových obligatórnych náležitostí zmluvy je bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ. Vzhľadom na reálne poskytnutú sumu úveru bez úrokov a poplatkov 8.000,- eur, po odpočítaní zaplatenej sumy 6.290,92 eur, žalovaným 1/, 2/ bola uložená povinnosť zaplatiť solidárne nezaplatenú istinu vo výške 1.709,08 eur, s úrokom z omeškania a v zostávajúcej časti istiny, úrokov a zodpovedajúcich úrokov z omeškania (ktoré zostali predmetom konania po čiastočnom zastavení) bola žaloba zamietnutá. Súd prvej inštancie konkretizoval zamietnutie žaloby v rozsahu istiny vo výške 2.917,51 eur, predstavujúcej rozdiel medzi žalovanou istinou požadovanou žalobkyňou (po čiastočnom späťvzatí) vo výške 4.626,59 eur) a sumou, na zaplataenie ktorej súd prvej inštancie žalovaných 1., 2. zaviazal vo výške 1.709,08 eur. Zamietnutá časť žaloby sa týkala aj úrokov z omeškania vo výške 384,26 eur, predstavujúca rozdiel medzi žalobkyňou uplatnenými úrokmi z omeškania po čiastočnom späťvzatí, ktoré bolo možné vyčísliť, spolu vo výške 840,64 eur a priznanými úrokmi z omeškania, ktoré bolo možné vyčísliť vo výške 456,38 eur. Súd prvej inštancie zamietol žalobu aj v časti úrokov z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 2.869,89 eur od 10. júla 2018 do zaplataenia, keďže žalobkyňa po čiastočnom späťvzatí žaloby žiadala úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 4.578,97 eur od 10. júla 2018 do zaplataenia a z týchto úrokov z omeškania bola priznaná iba časť vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.709,08 eur od 9. júla 2018 do zaplataenia. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP (Civilný sporový poriadok č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov). Žalobkyňa bola v spore úspešná vo výške 4.346,02 eur (priznaná istina 1.709,08 eur, istina zaplataená po podaní žaloby 2.012,20 eur, úroky z omeškania 456,38 eur a úroky z omeškania priznané do zaplataenia), čo predstavovalo úspech žalobkyne 54,12 %, pričom úspech žalovaných 1/, 2/ činil 45,88 %. Pomer úspechu a neúspechu sporových strán predstavoval vznik nároku žalobkyne na náhradu trov konania v rozsahu 8,24 %. O výške náhrady trov konania mal rozhodnúť súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa navrhujúc jeho zmenu, uložením povinnosti žalovaným 1/, 2/ zaplatiť jej sumu 2.917,51 eur s úrokom z omeškania vo výške 384,26 eur a úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 2.869,89 eur od 10. júla 2018 do zaplataenia. Odvolanie odôvodnila tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Nemožno tvrdiť, že by žalovaným nebol poskytnutý úver aj vo výške 1.344,- eur, ktorá suma bola použitá na úhradu jednorazovo zaplataeného poplatku za zaradenie do poistenia schopnosti splácať úver. Reálne bola poskytnutá žalovaným uvedená suma, ako úver na úhradu poplatku, v zmysle čl. II. bod 21 zmluvy sa zmluvné strany dohodli na poistení schopnosti splácať úver na celé obdobie splatnosti úveru v rozsahu súboru poistenia B, pričom sa dohodli na poplatku za zaradenie do poistenia vo výške súčinu 0,2 % zo sumy úveru (čl. II. bod 2. písm. b/ zmluvy) a počtu splátok úveru. Žalovaní mali možnosť vybrať si či tento poplatok uhradia z vlastných finančných prostriedkov alebo či tento poplatok bude uhradený úverom. Žalovaní sa zvolili druhú možnosť. Dojednanie poistenia bolo dobrovoľné, čo vyplýva aj z čl. V. bod 3 zmluvy, z ktorého je zrejmé, že mal vplyv aj na výšku úrokovej sadzby, ktorá v prípade poistenia bola nižšia. Takto poskytnutý úver na ekonomické využitie predstavuje doplnkovú službu, ktoré dojednanie nemuselo byť a predstavuje nadštandard, ktorý chráni žalovaných pred ich neschopnosťou splácať úver v prípadoch uvedených v poistení. Protiplnenie za zaplataenie poistného poplatku predstavuje poskytnutie poistného krytia schopnosti splácať úver, pokiaľ by nastala poistná udalosť, žalovaným by bolo poskytnuté poistené plnenie. Tento záver podporuje aj Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere. Časť úveru vo výške 1.344,- eur

predstavovala teda poskytnutie finančnej pomoci na účel zaplatenia jednorazovo plateného poplatku za zaradenie do poistenia schopnosti splácať úver. Úver bol preto poskytnutý vo výške 9.344,- eur a nie je správny záver súdu prvej inštancie o absencii obsahovej obligatórnej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. g) ZoSÚ. Z predmetnej zmluvy je celkom zrejmá celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť (zmluva jednoznačne určuje celkové náklady žalovaných z úveru). Žalobkyňa namietala tiež záver súdu prvej inštancie o absencii termínu konečnej splatnosti úveru. Poukázala na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci Home Credit Slovakia a.s. proti Klára Biróová sp. zn. C-42/2015, podľa záverov ktorého nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Výklad dotknutého ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ súdom prvej inštancie je príliš formalistický, neodzrkadľuje reálne spoločenské vzťahy, kedy sa dlžníkom ponecháva voľnosť v otázke reálneho čerpania úveru. Požiadavka na stanovenie tejto lehoty vyvstala zo spoločenských pomerov a požiadaviek trhu. Žalovaní 1/, 2/ mohli bez ťažkostí a s istotou identifikovať termín konečnej splatnosti, ako aj termín splátok istiny, úrokov a poplatkov. Účelom označenej smernice bola harmonizácia právnych predpisov týkajúcich sa zmlúv o spotrebiteľskom úvere. Pojem termín nemožno vykladať tak, že až uvedením presného dátumu číselným označením bude táto náležitosť naplnená. Termín konečnej splatnosti je nutné vykladať tak, že jeho formuláciou musí byť jasné určiteľný dátum konečnej splatnosti, čo je v danom prípade splnené. Textácia zmluvy, že do 84 mesiacov od prvého čerpania úveru, je v súlade so zákonom o spotrebiteľských úveroch. Žalobkyňa sa v odvolaní taktiež nestotožnila s právnym názorom rozčlenenia splátky na istinu, úroky a prípadné poplatky s poukazom na ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ. Požiadavky na uvedenie výšky, počtu a termínov treba vzťahovať k splátke ako takej. Žalobkyňa poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ďalej len NS SR sp. zn. 3Cdo 146/2017, ktorý dospel k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach. Za použitia eurokonformného výkladu možno dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka zahŕňa. Žalobkyňa poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co 39/2016. Došlo tiež k legislatívnej zmene účinnnej od 1. mája 2018 (zákonom č. 279/2017 Z. z., ktorým bol novelizovaný ZoSÚ). V zmluvách už je potrebné uvádzať výšku, počet a frekvenciu splátok, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Ustanovenie sa teda vzťahuje na splátku ako celok a nebude možný výklad v rozpore so smernicou. S poukazom na vyššie uvedené dôvody, žalobkyňa zastáva názor, že poskytnutý úver nemožno považovať za bezúročný a bez poplatkov. Odvolací súd nemôže dospieť k záveru, že žalovaným bol poskytnutý úver len vo výške 8.000,- eur, ale vo výške 9.344,- eur a z tejto sumy možno uvažovať nad rozdielom medzi poskytnutým úverom a sumou uhradenou žalovanými. Žalobkyňa namietala aj nesprávne rozhodnutia o náhrade trov konania. Ak by súd dospel k záveru, že zmluva neobsahuje všetky náležitosti v zmysle ZoSÚ a úver je bezúročný a bez poplatkov, vychádza sa zo sumy poskytnutého úveru 9.344,- eur. Vzhľadom na výšku úhrad žalovaných od poskytnutia úveru do podania žaloby vo výške 4.181,38 eur, zostalo žalovaným zaplatiť žalobcovi 5.162,52 eur (sumu vo výške 2.112,20 eur uhradili v priebehu konania). Úspech žalobkyne v spore preto predstavuje 76,61 % a úspech žalovanej 23,39 %. Žalobkyňa má preto nárok na náhradu trov konania v rozsahu 53,22 %. Ak by odvolací súd aj stotožnil s odôvodnením súdu prvej inštancie v celom rozsahu, nie je výška nároku na náhradu trov konania uvedená správne. Žalobkyňa má nárok v zmysle rozhodnutia súdu prvej inštancie na úhradu sumy 1.709,08 eur, žalovaní uhradili počas konania sumu 2.112,20 eur, t.j. spolu výsledná suma činí 3.821,28 eur. Žalovaná bola suma vo výške 6.738,79 eur čo predstavuje úspech žalobkyne v rozsahu 56,71 % a úspech žalovaných 43,29 %. V dôsledku toho má žalobkyňa nárok na náhradu trov konania v rozsahu 13,42 %.

3. Žalovaní 1/, 2/ sa k odvolaniu nevyjadrili.

4. Odvolací súd podľa § 34 CSP (Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne v zamietajúcej časti vo veci samej nie je dôvodné.

5. Žalobkyňa v odvolaní namietala predovšetkým záver súdu prvej inštancie o absencii obsahovej obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. g) ZoSÚ (výšku reálne poskytnutého úveru), ako aj podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ (celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť), podľa § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ (termín konečnej splatnosti úveru) a podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ (výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov), ktoré boli dôvodom sankcie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

6. Podľa § 2 písm. g) ZoSÚ celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú všetky náklady, vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

7. Podľa § 2 písm. h) ZoSÚ sa celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť sa rozumie súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom.

8. Z predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva jednorazová platba poplatku za zaradenie do poistenia schopnosti splácať úver vo výške 1.344,- eur, a to práve na celé obdobie splatnosti úveru v rozsahu súboru poistenia B. Podpisom úverovej zmluvy mala byť automaticky uzavretá aj dohoda o poistení. Žalobkyňa nepreukázala, vzhľadom na formulárový charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere, že uzavretie dohody o poistení, o konkrétnej platbe za poistenie, bolo nezávislé a samostatné. Žalovaní 1/, 2/ ako spotrebiteľia museli uzavrieť dohodu o poistení, aby získali úver za ponúkaných podmienok. Žalobkyňa výslovne v odvolaní uviedla, že dojednanie poistenia malo vplyv aj na výšku úrokovej sadzby (ktorá v prípade poistenia schopnosti splácať úver bola nižšia), teda spotrebiteľia aby získali úver za ponúknutých podmienok, museli uzavrieť dohodu o poistení. Zmluvné dojednanie o poistení bolo obsiahnuté priamo vo formulárovej zmluve, ktorú predkladala žalobkyňa ako veriteľ, žalovaným ako spotrebiteľom. Tí potom nemali možnosť vybrať si, či o poistenie žiadajú alebo ho odmietajú, pričom spotrebiteľom sa v danom prípade vybral aj druh poistenia. Spotrebiteľovi má byť daná a navonok aj preukázaná možnosť slobodne urobiť prejav vôle, či chce uzavrieť okrem úverovej zmluvy aj dohodu o poistení alebo nie. Dohoda o poistení úveru má potom charakter doplnkového vedľajšieho zmluvného dojednania uzavretého, aby spotrebiteľ získal úver za dohodnutých podmienok.

9. Argument zmluvnej slobody spotrebiteľa tu nemôže obstáť, pretože takáto sloboda je len iluzórna, keďže zmluvu vo formulárovej podobe pripravovala žalobkyňa ako zmluvný partner spotrebiteľa a s ohľadom na nepomer vo vyjednávacej sile zmluvného partnera a spotrebiteľa je zjavné, že spotrebiteľ sa len s ťažkosťou môže domôcť zmeny vopred pripravených zmluvných dojednaní. V jednotlivých odboroch podnikania postupujú zmluvní partneri spotrebiteľov obdobne a preto spotrebiteľ, ktorý by sa rozhodol nepristúpiť na vopred pripravené zmluvné podmienky, by odsúdil sám seba k životu mimo bežnú spoločnosť, bez využívania jednotlivých služieb. Po spotrebiteľovi nič také požadovať nemožno. Od jeho zmluvného partnera však naopak je možné požadovať, aby sa vo svojej činnosti choval voči spotrebiteľovi poctivo (porov. rozsudok Okresného súdu v Chebe sp. zn. 15C/410/2009). Dôvera spotrebiteľa v poctivé konanie dodávateľa predpokladá, aby v prípade jej narušenia súd nahradil zdanlivú (formálnu) zmluvnú rovnováhu faktickou. Tým je modifikované i právo zmluvnej strany rozhodnúť, aké zmluvné dojednania budú včlenené do zmluvy.

10. Medzi základné informácie, ktoré je veriteľ povinný poskytnúť spotrebiteľovi už pri ponuke spotrebiteľského úveru, patrí nielen úrok z úveru, ale aj všetky poplatky, resp. akékoľvek náklady účtované veriteľom spotrebiteľovi v súvislosti s poskytnutím úveru.

11. Z dôvodu, že žalobkyňa nezahrnula náklady na doplnkovú službu, súvisiacu so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to poistné do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom (žalobkyňa v odvolaní netvrdila, že uvedený náklad bol zahrnutý do celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, pretože to dojednané nemuselo byť), absentoval správny údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť (zahŕňajúci celkové náklady spotrebiteľa, vrátane doplnkovej služby). Bolo preto potrebné považovať predmetný úver za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ. Spotrebiteľia tu nemali možnosť výberu, či sa predmetný úver poistí alebo nie. Dojednané poistné bolo súčasťou formulárovej spotrebiteľskej zmluvy, ktorej obsah ovplyvniť nemohli a pri pochybnostiach

o obsahu spotrebiteľskej zmluvy platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Ak poistné bolo povinné, podliehalo výpočtu vyššie uvedenej obligatórnej náležitosti zmluvy (celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť § 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ), s absenciou ktorej sa spája sankcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

12. Zákon o spotrebiteľských úveroch stanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia faktickej zmluvnej nerovnováhy bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotebiteľskej úverovej zmluve posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Niektoré ustanovené náležitosti a to práve tie, ktoré sú uvedené v § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ (v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy) zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuvedenie v písomnej forme sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru ako sankcie pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu (uvedené už odznelo v rozhodnutí Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/127/2015). Vzhľadom na dôsledok absencie vyššie uvedenej obsahovej obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ (celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť), ktorým je zákonná sankcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, na ktorú súd prihliada ex offa (z úradnej povinnosti), už nedostatok tejto obsahovej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, bol postačujúci pre vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie.

13. Počiatok a koniec konkrétneho obdobia splácania úveru musí byť spotrebiteľovi známy najneskôr v čase, kedy vstupuje do zmluvného vzťahu a svojim podpisom potvrdzuje svoju vôľu (súhlas) s vymedzenou dobou trvania zmluvy. S uvedeným záverom potom súvisí aj možnosť posúdenia rozsahu záväzku spotrebiteľa, ako i možnosť s istotou a bez ťažkostí rozpoznať dátum splatnosti prvej a poslednej splátky úveru. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere mala obsahovať aj dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ). Doba trvania zmluvy mala byť konkrétne časovo ohraničená, pričom táto obsahová náležitosť musela byť splnená už pri vzniku zmluvy, t. j. malo dôjsť tiež k zmluvnému konsenzu o vymedzení počiatočného a konečného okamihu povinnosti spotrebiteľa splácať poskytnutý úver, čo v posudzovanej veci preukázané nebolo. Uvedená obsahová náležitosť je obsiahnutá aj v článku 10 ods. 2 písm. c/ Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, týkajúceho sa obligatórnych obsahových náležitostí zmluvy o úvere. Doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere (vymedzenie časového údajá počiatku a ukončenia zmluvy) ako obligatórna obsahová náležitosť zmluvy zostala súčasťou aj vnútroštátneho práva.

14. Rozsiahla odvolacia argumentácia žalobkyne týkajúca sa nesúhlasu s absenciou obsahovej obligatórnej náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ bola dôvodná, avšak nebola spôsobilá ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie (vzhľadom na absenciu vyššie uvedených obligatórnych náležitostí zmluvy). Podľa prelomového rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-331/18, TE proti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., zo dňa 5. septembra 2009, článok 10 ods. 2 a článok 22 ods. 1 smernice 2008/48, tak ako boli vyložené rozsudkom z 9. novembra 2016 Home Credit Slovakia (C-42/15), majú sa uplatniť aj na zmluvu o úvere, ktorá bola uzatvorená pred vyhlásením tohto rozsudku (C-42/15) a pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy, vykonanou s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom prijatým v uvedenom rozsudku. Vzhľadom na uvedené závery v rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-331/18, vnútroštátne súdy boli povolané k zmene súdnej praxe, a to prostredníctvom zmeny vnútroštátnej judikatúry (keďže ustálená rozhodovacia prax súdov požadujúca rozčlenenie splátky, podporená rozhodnutiami vyšších súdnych autorít, napr. sp. zn. 7Cdo/128/2016, 7Sžo/61/2015, vychádzala z výkladu vnútroštátneho práva odlišného od výkladu smernice, obsiahnutého v rozsudku Súdneho dvora EÚ C-42/15 Home Credit Slovakia), v tom zmysle, že zmluva o spotrebiteľskom úvere nemusí špecifikovať splátku úveru rozpisom na istinu, úrok a ostatné poplatky. S prihliadnutím na precedenčnú záväznosť rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie, legitímne nemožno očakávať konkurujúcu právnu úvahu najvyššej súdnej inštancie SR v rámci všeobecnej sústavy súdov.

15. Súd prvej inštancie tak dospel k správne právnemu záveru, že predmetný úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Vo vzťahu k výške dlžnej sumy, predstavujúcej rozdiel medzi výškou poskytnutého úveru a sumou uhradenou žalovanými, je potrebné uviesť, že žalobkyňa preukázala poskytnutie úveru žalovaným 1/, 2/ vo výške 8.000,- eur, pričom v zmluve o spotrebiteľskom

úvere k tejto sume pripočítala aj úhradu poplatku za zaradenie do poistenia schopnosti splácať úver. Žalobkyňa výslovne uviedla, že suma 1.344,- eur bola použitá na úhradu poplatku doplnkovej služby poistenia. Dohoda o uzavretí doplnkovej služby (poistenie schopnosti splácať úver), aby bol získaný úver za ponúkaných podmienok, je aj podľa tvrdenia žalobkyne nadštandard a úhrada doplnkovej služby nepredstavuje poskytnutie spotrebiteľského úveru žalovaným 1/, 2/ (§ 2 písm. d/ ZoSÚ, § 497 ObZ).

16. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti vo veci samej (I.) ako vecne správne potvrdil.

17. Vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvej inštancie o náhrade trov konania bolo odvolanie dôvodné. Napriek konštatovaniu v odôvodnení napadnutého rozhodnutia o čiastočnom úspechu strán konania, súd prvej inštancie aplikoval ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, hoci čiastočný úspech upravuje ustanovenie § 255 ods. 2 CSP. Spôsob výpočtu pomeru úspechu strán konania z odôvodnenia napadnutého súdneho rozhodnutia nevyplýval, pričom výška kvantifikovaného úspechu žalobkyne mala predstavovať sumu 4.346,02 eur (ktorej výpočet z odôvodnenia nebol zrejмый, vzhľadom na súčet označených peňažných súm) a táto výška potom nezodpovedala percentuálnemu vyjadreniu úspechu žalobkyne. Rozhodnutie o náhrade trov konania bolo tak nepreskúmateľné, absentoval argumentačný základ, ktorý by mohol odvolací súd preskúmať.

18. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napríklad sp. zn. I. ÚS 265/05) pokiaľ súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie súdu považovať za arbitrárne, teda za rozporné s článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.). Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (napríklad sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04).

19. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napríklad Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky ustanovuje § 220 CSP. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Ústavne konformným výkladom ustanovenia § 220 CSP pritom treba dospieť k záveru, že s požiadavkami v ňom uvedenými je v rozpore aj úplný, či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu (porov. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 410/03).

20. S poukazom na vyššie uvedené rozhodnutie súdu prvej inštancie nezodpovedalo v časti o náhrade trov konania požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

21. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti o náhrade trov konania (II.) a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v tejto časti (predchádzajúce zrušujúce rozhodnutie odvolacieho súdu sa netýkalo prieskumu časti prvoinštančného rozhodnutia o náhrade trov konania, nebolo tak postupované podľa § 390 CSP).

22. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní odôvodniť spôsob výpočtu pomeru úspechu strán konania, na základe presnej konkretizácie vyhovujúcej časti rozhodnutia a jeho zamietajúcej časti, s prihliadnutím na procesný úkon späťvzatia žaloby, istinu a príslušenstvo pohľadávky, s uvedením právnej úvahy ako náležitého argumentačného základu súdneho rozhodnutia.

23. Svoj právny záver zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, vrátane žalobkyne, poskytne odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (porov. rozhodnutie Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

24. Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvej inštancie postupovať v súlade s ustanovením § 220 CSP a preskúmateľným spôsobom vyjadri skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdil a rozhodol.

25. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

26. Rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.